

มิติรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในยุควิถีชีวิตใหม่

Dimension of English Teaching and Learning Styles in the New Normal

ธนาภัสร์ สนธิรักษ์¹, รังสรรค์ หล้าคำจา², วิมลพร ระเวงวัลย์³, วันวิสาข์ พูลทอง⁴ และ เวณุกา ตาลาน⁵

Received: May 20, 2022

Revised: June 02, 2022

Accepted: June 08, 2022

Thanaphat Sonthirak, Rungsan Lakhajja, Wimolporn Rawengwan,

Wanwisa Phulthong and Wenuka Talan

(thanaphat.so@nsru.ac.th)

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้นำเสนอเกี่ยวกับผลกระทบของการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ได้กระจายไปทั่วโลก โดยอัตราการระบาดส่งผลกระทบในการดำรงชีวิตของคนไทย รวมถึงระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ก็เข้ามามีบทบาทสำคัญในยุคนี้ จึงทำให้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในวิถีชีวิตใหม่ภายใต้มาตรการป้องกันของศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) กระทรวงศึกษาธิการได้แนะนำให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน 5 รูปแบบ ได้แก่ On-site, On-air, On-demand, On-line และ On-hand สำหรับทุกรายวิชา ในสถานศึกษาทั้งหมด ทั้งนี้ ให้สถานศึกษาพิจารณารูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยยึดหลักความปลอดภัยของผู้เรียน ผู้สอนและผู้ปกครองเป็นสำคัญ และการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้ภาคการศึกษาเกิดการหยุดชะงัก ผู้เรียนและผู้สอนต้องปรับตัวกับรูปแบบการเรียนการสอนที่แตกต่างกันไปในสถานศึกษาของตน สถานศึกษาทุกแห่งถูกคาดหวังให้สามารถบริหารจัดการเรียนการสอนในวิถีชีวิตใหม่ได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ : รูปแบบ, การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ, ยุควิถีชีวิตใหม่

Abstract

This academic article was to present the impact of the COVID-19 epidemic situation has spread to the world by the epidemic rate of COVID-19

^{1,2,3} สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Foreign Languages Division, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Sawan Rajabhat University

^{4,5} สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

English Division, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

affected to the lives of Thai people, so that the online teaching systems has played a very important role in this era and English instructional models in the new normal under the prevention measured by the Centre for COVID-19 Situation Administration (CCSA). The Ministry of Education has recommended five learning and teaching options namely, on site, on air, on demand, online and on hand, for all subjects in all education establishments. However, they need to consider an appropriate teaching and learning model, and safety of students, teachers, and parents. Due to the ongoing COVID-19 pandemic, there have been significant disruptions to education. Students and teachers need to adapt themselves to different teaching and learning modes pertaining to their respective education setting. All educational establishments are also expected to handle appropriate teaching and learning management in the new normal.

Keywords : Styles, English Teaching and Learning, New Normal

บทนำ

ณ ปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 ได้กระจายไปทั่วโลก โดยอัตราการระบาดของ COVID-19 ส่งผลกระทบในการดำรงชีวิตของประชาชนคนไทยเป็นอย่างมาก ในประวัติศาสตร์มนุษย์ ได้ผ่านวิกฤตโรคระบาดมาแล้วหลายครั้ง แต่คงไม่มีครั้งไหนที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์ สังคมและโลกได้ครอบคลุมมิติได้กว้างขวาง เพราะไวรัสตัวนี้ไม่เพียงแต่ส่งผลเกิดความเจ็บป่วยสูญเสียในระดับบุคคลแล้ว การระบาดของ Coronavirus ยังส่งผลกระทบไปทั่วทุกมิติและเกือบทุกประเทศในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งสภาพแวดล้อม โรคอุบัติใหม่และพฤติกรรมการใช้ชีวิตอย่างฉับพลันเข้าสู่ยุค “New Normal” ซึ่งเป็นการเรียนรู้วิถีชีวิตปกติ รูปแบบใหม่เพื่อป้องกันตนเองและผู้อื่นรวมถึงระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ก็เข้ามามีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในยุคนี การปรับตัวครั้งนี้ ทำให้ผู้เรียนและผู้สอนต้องมีการวางแผนเนื้อหาในบทเรียนอย่างกระชับและได้ใจความสำคัญในบทนั้น จึงไม่แปลกเลยที่จะต้องให้เวลาในการเรียนที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับเวลาที่กำลังทำการเรียนการสอนในห้องเรียนออนไลน์ (สิริภาณณ์ ทองมาก, 2564)

อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 เกิดข้อขัดข้องและอุปสรรคหลายประการ ยกตัวอย่างในต่างประเทศ เช่น ผู้สอนยังไม่มี ความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีช่วยสอนและจัดบรรยากาศในการเรียนให้เหมาะสมและน่าเรียนสำหรับผู้เรียน ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการอินเทอร์เน็ตซึ่งผู้ปกครองบางส่วนไม่สามารถสนับสนุนได้อย่างเพียงพอ อีกทั้งบางพื้นที่อยู่ห่างไกล ภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงทำให้ไม่สามารถเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตได้ ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเรียนได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นการเรียนการสอนออนไลน์ ส่งผลต่อพัฒนาการด้านร่างกายและการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก ดังนั้น จากการศึกษาของกลุ่มผู้สอนภาษาอังกฤษตั้งแต่เกิดการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 สะท้อนว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาโดยการนำเทคโนโลยีมาช่วยสอน ถือเป็นความท้าทายของการสอน แต่อย่างไรก็ตาม มีข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในเรื่องการเข้าถึงการฝึกอบรมและการสนับสนุน ซึ่งจากการศึกษาพบว่าหลาย ๆ โรงเรียนและนักเรียนยังไม่สามารถเข้าถึงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตได้อย่างเพียงพอ ส่วนครูผู้สอนยังขาดการอบรมเพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้อย่างเชี่ยวชาญและประการสุดท้าย ขาดการสนับสนุนเพื่อการบริหารจัดการอย่างเพียงพอ

สำหรับประเทศไทย จากผลสำรวจความพร้อมการเรียนออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย สะท้อนข้อจำกัดในการเรียนออนไลน์ ได้แก่ ความไม่พร้อมในอุปกรณ์การเรียน ความไม่พร้อมของผู้ปกครอง โดยเฉพาะผู้ปกครองผู้มีรายได้น้อยและมีบุตรมากกว่า 1 คน จะเผชิญกับข้อจำกัดที่สูงกว่าเมื่อบุตรหลานต้องเรียนออนไลน์ของพร้อมกันเพราะจำเป็นต้องแบ่งปันการใช้อุปกรณ์ในการเรียน และค่าใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์เพื่อการเรียนออนไลน์ รวมถึง ยังต้องมีภาระรายจ่ายค่าอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้น ต่อมาเป็นความไม่พร้อมของผู้เรียนเองเพราะการเรียนออนไลน์นั้นเด็กนักเรียนจะต้องมีวินัยและความรับผิดชอบในตนเองสูง ซึ่งปัญหาที่ผู้ปกครองพบส่วนใหญ่ ได้แก่ เด็กนักเรียนขาดสมาธิในการเรียน โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กเล็ก ความล่าช้าจากการที่ต้องเรียนผ่านอินเทอร์เน็ตนาน ๆ และเมื่อมีปัญหาระหว่างเรียนไม่สามารถปรึกษาได้ทันทีส่งผลต่อการเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีความไม่พร้อมในรูปแบบการสอน เพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่กระทบกันจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ ทำให้เกิดข้อขัดข้องในเรื่องการปรับตัวของทั้งผู้เรียนและผู้สอน จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นถึงข้อจำกัดและปัญหาที่คล้ายคลึงกันของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งของต่างประเทศและในประเทศไทย

ซึ่งสามารถกล่าวถึงข้อขัดข้องและอุปสรรคโดยสรุปได้ดังนี้ ด้านผู้เรียน ผู้สอน ผู้ปกครอง ด้านการสนับสนุน และด้านรูปแบบการเรียน อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ไม่สามารถหยุดชะงักได้ เพราะผู้เรียน คือ กำลังสำคัญของแต่ละประเทศ อีกทั้งทักษะการใช้ภาษาอังกฤษก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพในตลาดแรงงานเกือบทั่วโลก (ธัชมา ศรัทธารัตน์ธนา, 2564)

ภาษาอังกฤษ ถือเป็นภาษาที่มีความจำเป็นอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากมนุษย์ในปัจจุบันทุกวันนี้โดยส่วนใหญ่สื่อสารกันด้วยภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารกันโดยตรง การใช้อินเทอร์เน็ต การดูทีวี การดูภาพยนตร์ การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การค้นหาหนังสือคู่มือทางด้านวิชาการต่าง ๆ จึงนับได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ติดต่อสื่อสารได้ทั่วโลก อีกทั้ง ในปัจจุบันที่อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ยังมีอยู่อย่างต่อเนื่องและเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ การเจริญเติบโตทางด้านการคมนาคมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งผลทำให้โลกปัจจุบันแคบลงประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลายประเทศได้มีการประกาศให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการอีกภาษาหนึ่งนอกเหนือจากภาษาของประเทศตนเอง ดังนั้น ภาษาอังกฤษจึงมีบทบาทสำคัญต่อผู้คนอย่างแพร่หลาย เช่น การติดต่อซื้อขาย การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การเดินทางไปต่างประเทศ การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และการประกอบธุรกิจหลากหลายประเภท ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง ดังนั้น การรู้ภาษาอังกฤษเพียงหนึ่งภาษาจะทำให้เราสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้คนบนโลกนี้ได้มากกว่าพันล้านคน ภาษาอังกฤษจึงถือเป็นภาษาที่สองที่สำคัญของเกือบทุกประเทศบนโลกและในด้านการดำเนินชีวิตประจำวันของเราทุกคนไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่า จะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับชาวต่างชาติเสมอ ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ล้วนจะต้องเริ่มจากสังคมขนาดเล็กที่สุด นั่นคือ ครอบครัว โรงเรียนไปจนถึงสังคมที่มีขนาดกว้างขึ้น นั่นคือ สังคมการทำงาน ดังนั้น การที่เราจะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อชาวต่างชาติได้ การมีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ดีจึงมีบทบาทที่ค่อนข้างสำคัญต่อการเป็นสื่อกลางเพื่อให้มนุษย์ทุกคนเข้าใจในความต้องการของกันและกัน (กาญจนาพร รุจิโณม, 2561)

ในปี ค.ศ. 2017 สถาบันสอนภาษาอังกฤษระดับโลก เผยแพร่รายงานดัชนีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษประจำปี 2017 โดยสำรวจทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของประชากรใน 80 ประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักและแบ่งผลการจัดอันดับออกเป็น 5 กลุ่มประเทศ คือ กลุ่มที่มีทักษะภาษาอังกฤษสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก ซึ่งพบว่า ไทยติดอันดับที่ 53 หรืออยู่ในกลุ่มประเทศที่ทักษะภาษาอังกฤษต่ำ โดยมีคะแนนน้อยกว่า

บังกลาเทศ ปากีสถานและคิวบา ส่วนในอาเซียนประเทศที่ทักษะภาษาอังกฤษดีที่สุด คือ สิงคโปร์ อันดับที่ 5 รองลงมาคือ มาเลเซีย อันดับที่ 13 ฟิลิปปินส์ อันดับที่ 15 เวียดนาม อันดับที่ 34 อินโดนีเซีย อันดับที่ 39 ไทย อันดับที่ 53 กัมพูชา อันดับที่ 77 และลาว อันดับที่ 80 (สลิสา ยุกตะนนท์, 2560) จะเห็นได้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีทักษะภาษาอังกฤษต่ำของโลกและในประชาคมอาเซียนประเทศไทยก็อยู่ในระดับกลาง ๆ ดังนั้น ปัญหาของทักษะภาษาอังกฤษ จึงนับว่าเป็นเรื่องที่เราทุกคนต้องตระหนักถึงความสำคัญและพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของตนให้ดียิ่งขึ้น

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาอังกฤษมานานแล้วตั้งแต่อดีต แต่ในปัจจุบันคนไทยเราก็กังวลภาษาอังกฤษสู่คนสิงคโปร์ที่อยู่ภายในอาเซียนไม่ได้ ปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของไทยยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร แม้เด็กไทยจะเรียนรู้ภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานก็ตาม ปัญหาสำคัญที่พบ คือ เด็กไทยมีผลสัมฤทธิ์การเรียนภาษาอังกฤษค่อนข้างต่ำและไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2557) การนำแนวคิดทฤษฎีการสอนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศที่เหมาะสม มาใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน และสอดคล้องกับความจำเป็นของสังคม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นหนทางหนึ่งอันนำไปสู่การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและเตรียมพร้อมเด็กไทยให้สามารถดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 และสนับสนุนการพัฒนาประเทศได้ต่อไปในอนาคต

ดังนั้น ในบทความวิชาการนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอ แนวคิดและวิธีการสอนภาษาอังกฤษจากอดีตถึงปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 ผลกระทบของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ต่อการเรียนการสอน และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในวิถีชีวิตใหม่ ตลอดจนข้อดีและข้อจำกัดของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในแต่ละรูปแบบ

แนวคิดและวิธีการสอนภาษาอังกฤษจากอดีตถึงปัจจุบัน

ภาษาอังกฤษ มีบทบาทสำคัญในสังคมปัจจุบันในรูปแบบของการเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนและการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เศรษฐกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการประกอบอาชีพ ทำให้ต้องมีการพัฒนาโครงสร้าง

หลักสูตรตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมโลกที่ส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียน ทั้งนี้ สมยศ เม่นแย้ม (2542) ได้เสนอหลักการเรียนภาษาอังกฤษว่า ควรเริ่มเรียนจากเสียงในภาษาอังกฤษก่อน โดยผู้เรียนควรได้รับการฝึกมากพอจนเห็นว่า ภาษาอังกฤษมีระบบการออกเสียงศัพท์ และไวยากรณ์ที่จะสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารได้ต่อไป โดยผู้สอนควรจะคำนึงถึงความซับซ้อนของภาษา ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการสื่อสารจึงควรให้ผู้เรียนฝึกซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นความเคยชินและเป็นอัตโนมัติในที่สุด นอกจากนี้ การเลือกคำศัพท์ที่จะนำมาสอนในระยะเริ่มแรก ควรเป็นคำศัพท์ที่มาจากสถานการณ์จริงมีความหมายชัดเจนและน่าสนใจเพื่อเพิ่มพูนคำศัพท์ให้กับผู้เรียน กิจกรรมในห้องเรียน ควรเป็นการพูดในสถานการณ์จริงที่ผู้เรียนมีส่วนเกี่ยวข้องควรเป็นบทสนทนาที่สั้นและเป็นจริง โดยในการสอนนั้น ผู้สอนจะต้องพูดชัดเจน ถูกต้องและไม่ซ้ำจนเกินไป ควรใช้ความเร็วในการพูดในระดับปกติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเคยชินและควรใช้รูปประโยคและคำศัพท์ที่ผู้เรียนรู้อยู่แล้วก่อนจะปรับไปใช้คำใหม่ ๆ และรูปประโยคใหม่ ๆ ต่อไป อีกทั้ง การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เข้ามาใช้ร่วมอย่างเหมาะสมกับกิจกรรมที่หลากหลายจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาให้กับผู้เรียน จากหลักการดังกล่าวจึงสามารถสรุปได้ว่า ในการสอนภาษาอังกฤษนั้นควรเริ่มจากการสอนคำศัพท์ การฟัง ฟังแล้วตอบคำถาม พูดในสถานการณ์ต่าง ๆ การอ่าน และการเขียนเป็นลำดับท้ายสุด

ภายหลังในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ถูกพัฒนาการเรียนการสอนโดยการนำมาใช้เป็นหลักในการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยเป็นเวลากว่า 2 ทศวรรษ แต่ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร อาจเป็นผลมาจากการเรียนเพื่อสอบเป็นหลัก มุ่งเน้นไปที่การสอนไวยากรณ์และการท่องจำคำศัพท์ ไม่ได้เรียนเพื่อมุ่งการสื่อสารอย่างแท้จริง ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงได้ เพราะยังขาดวินัยและแรงจูงใจในการฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษ แต่ด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น หรือ อาจกล่าวได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน เช่น บัตรชมภาพยนตร์ คู่มือการใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ฉลากอาหารและยา ป้ายข้อมูล หรือแม้แต่เว็บไซต์ เกมส์ และแอปพลิเคชันต่าง ๆ ในสมาร์ตโฟนก็ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก จึงทำให้มีอาจปฏิเสธการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้อีกต่อไป ซึ่งการจัดการเรียนการสอนไม่ได้เป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ แต่เป็นการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับบุคคล

ผู้เขียนจึงเห็นด้วยกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีการประยุกต์ใช้สื่อกลาง เช่น การนำเนื้อเพลงภาษาอังกฤษมาสอดแทรกในเนื้อหา ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการสื่อความหมาย ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และการอยู่ร่วมกันของสังคม ด้วยเหตุนี้ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคคลมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามสถานการณ์ โอกาส และกาลเทศะที่เกิดขึ้นจริงในสังคม ทั้งนี้ ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ก็ได้มีการกำหนดมาตรฐานและระดับความสามารถทางภาษาที่แสดงถึงสมรรถนะที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เช่น ระดับ (Level) ของทักษะและความรู้ทางภาษาที่แสดงออกในรูปแบบของพฤติกรรมที่สามารถสังเกตและวัดได้

Krashen (1995) ได้เสนอแนวการสอนแบบธรรมชาติ (Natural Approach: NA) โดยแบ่งระดับการพัฒนาภาษาที่สองไว้ 5 ระดับ ได้แก่ 1) ช่วงก่อนการผลิตภาษา (Preproduction) หรือ ระยะเงียบ (Silent period) ในขั้นนี้ ผู้เรียนภาษาใหม่มักใช้เวลาเรียนรู้คำศัพท์และฝึกออกเสียงคำศัพท์ใหม่ ๆ ผู้เรียนอาจจะใช้การพยักหน้าหรือส่ายหน้าแทนการตอบ “ใช่” และ “ไม่ใช่” 2) ช่วงเริ่มผลิตภาษา (Early production) ผู้เรียนเริ่มใช้ภาษาสื่อสาร หรือทักษะการพูดเป็นการตอบคำถามสั้น ๆ หรือการสร้างวลีสั้น ๆ ได้ แต่อาจจะยังไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ 3) ช่วงใช้ภาษาได้ (Speech emergence) ในขั้นนี้ ผู้เรียนสามารถโต้ตอบด้วยภาษาที่สองได้ด้วยประโยคสั้น ๆ ผู้เรียนมีความเข้าใจมากขึ้นและเริ่มอ่านและเขียนในภาษาที่สอง 4) ช่วงเริ่มมีความชำนาญและใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว (Intermediate fluency) ในขั้นนี้ ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ทั้งทางการพูดและการเขียนโดยใช้ประโยคที่ซับซ้อนมากขึ้น และ 5) ช่วงที่มีความสามารถทางการใช้ภาษาสูงสุด (Advanced fluency) ในขั้นนี้ ผู้เรียนต้องมีโอกาสใช้ภาษาอย่างต่อเนื่องในการพูดภาษาใหม่ เพื่อให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว ผู้เรียนต้องฝึกใช้ภาษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มความคล่องและความมั่นใจ

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายปฏิรูประบบการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนโดยเฉพาะทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพื่อการพัฒนาตน ซึ่งนำไปสู่ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เบญจวรรณ พงศ์มัทวาน (2544) กล่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการได้แนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น และใช้กิจกรรมต่าง ๆ หลากหลายชนิดเข้ามาช่วยในการดำเนินการสอน โดยครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความสามารถ ความถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนและประยุกต์วิธีการสอนของตนเพื่อสามารถเลือกวิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและจุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาในแต่ละระดับชั้น ซึ่งทำให้การเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ แนวคิดสำคัญที่ครูในศตวรรษที่ 21 ต้องเรียนรู้เพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนมีดังต่อไปนี้คือ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

1. หลักสูตรภาษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered Language Curriculum)

2. แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching)

3. การสอนภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (Language for Specific Purposes)

4. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning)

5. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

6. การจัดการเรียนการสอนแบบภาษาที่เน้นเนื้อหา (Content-Based Instruction)

7. การสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole Language Approach)

8. การเรียนรู้จากการทำโครงการ (Project-Based Learning)

9. การเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน (Task-Based Language)

10. การสร้างองค์ความรู้ (Constructivism)

11. วิธีการสอนด้วยการตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response)

12. การเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบโพร์แม็ทซิสเต็ม (4 MATS Language System)

กระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะ กระบวนการ มีความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ ครู

ต้องมีเทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) คือ วิธีการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการทำงานร่วมกัน เช่น การจัดกิจกรรมโตะกลมเพื่อนำไปสู่การสอนคำศัพท์ ไวยากรณ์ การออกเสียงอย่างถูกต้องจนเกิดความเข้าใจในเนื้อหา สามารถใช้ได้อย่างถูกต้อง แล้วจึงนำความรู้ที่ได้ไปฝึกในสถานการณ์จริง

วิถีชีวิตใหม่

วิถีชีวิตใหม่ (New normal) ราชบัณฑิตยสภา โดยคณะกรรมการบัญญัติศัพท์นิเทศศาสตร์ราชบัณฑิตยสภาได้บัญญัติศัพท์ "New normal" ไว้ว่า หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องมาจากมีบางสิ่งมากระทบจนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหวังล่วงหน้าได้ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ ทั้งนี้ ทางศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ ศบค. มีการประกาศมาตรการการป้องกันและควบคุมการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ที่ทุกคนต้องให้ความสำคัญและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ได้แก่ การสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าเสมอ การล้างมือบ่อย ๆ การเว้นระยะห่างอย่างน้อย 2 เมตร ในสถานที่ต่าง ๆ พกเจลแอลกอฮอล์ หลีกเลียงไปยังสถานที่แออัด หลีกเลี่ยงการเข้าใกล้กลุ่มเสี่ยงหรือผู้ที่มีอาการป่วย สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติตามในแบบวิถีชีวิตใหม่ หรือ New normal

วิถีชีวิตใหม่ทางการศึกษา (New normal education) เป็นการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของการปรับแนวการจัดการเรียนการสอน วิธีการเรียนการสอน บทบาทของผู้เรียนและผู้สอน การจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ตลอดจนผู้ปกครอง การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาแต่ละที่ในเรื่องของการจัดการงบประมาณให้เหมาะสมการบริหารการเงินของแต่ละสถานศึกษา กิจกรรมทางสังคมในสถานศึกษา เช่น การประชุม อบรม สัมมนา การเรียนรู้การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพราะผู้เรียนไม่สามารถหยุดการเรียนรู้ในระดับชั้นต่าง ๆ ได้ ทุกกิจกรรมทางการศึกษาต้องดำเนินต่อไป ภายใต้กิจกรรมที่เน้นเรื่องความปลอดภัยเป็นสำคัญ

สรุป ผลกระทบของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ก่อให้เกิดการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New normal) ตลอดจนการวิถีชีวิตใหม่ทางการศึกษา เกิดเป็นการดำเนินรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ การใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนที่ทุกคนต้องปรับตัวและยอมรับร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้ดำเนินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องภายใต้ภาวะของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

ผลกระทบด้านการเรียนการสอนในยุควิถีชีวิตใหม่

ผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ต่อการเรียนการสอนประกอบด้วย

1. สถานศึกษา ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้สถานศึกษาต้องประกาศปิดทำการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ ตามประกาศของศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) เกิดผลกระทบต่อทั้งผู้สอนและผู้เรียน การทำโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพของทั้งผู้เรียนและผู้สอนต้องหยุดไปโดยปริยาย งบประมาณต่าง ๆ ถูกโยกไปใช้ในการเพิ่มมาตรการการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง ที่ต้องบริหารจัดการให้สถานศึกษาเป็นที่ปลอดภัยเป็นศูนย์กลางเพื่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ จากภายนอก สร้างความเข้าใจระหว่างบ้านและโรงเรียนอำนวยความสะดวกให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอน สร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรยืนหยัดเพื่อรับมือกับการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ของทุกคน รวมถึง การบริหารจัดการศึกษาที่ไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป

2. ผู้เรียนและผู้ปกครอง เมื่อสถานศึกษาประกาศให้หยุดในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ต้องเรียนอยู่ที่บ้าน โดยนักเรียนบางกลุ่มมีผู้ปกครองที่เป็นพ่อแม่ดูแล บางกลุ่มมีผู้ปกครองที่เป็นญาติ ๆ ดูแล ในจำนวนนี้ ส่วนใหญ่จากการติดตามข่าวสารพบว่า ยังขาดอุปกรณ์ในการเรียนออนไลน์ที่เหมาะสม เนื่องจากผู้ปกครองไม่มีเงินเพียงพอที่จะจัดซื้อให้ อีกทั้ง ผู้ปกครองบางกลุ่มถูกเลิกจ้างงานจากการแพร่ระบาด ทำให้ไม่มีเงินมาใช้จ่าย นอกจากนี้ บางพื้นที่ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตใช้หรือบางพื้นที่สัญญาณไม่ครอบคลุม ทำให้เกิดปัญหาในการเรียนรู้และเข้าถึงสื่อในการเรียน เกิดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา อีกทั้ง ผู้เรียนกลุ่มประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนต้นยังต้องพึ่งพาผู้ปกครองในการควบคุมและให้คำแนะนำขณะเรียน ปัญหาคือ ผู้เรียนกลุ่มที่อยู่

กับญาติ ๆ เช่น ปู่ ย่า ตาและยาย ต้องปรับตัวอย่างมากในการเรียนอยู่ที่บ้านเพราะผู้ปกครองบางส่วนยังไม่สามารถให้คำแนะนำแก่บุตรหลานได้ ส่งผลให้เกิดความเครียดทั้งต่อผู้เรียนและผู้ปกครอง ส่วนระดับอุดมศึกษา แม้ว่าจะสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองก็ยิ่งพบว่าบางกลุ่มขาดอุปกรณ์ในการเรียนรู้ที่เหมาะสมในช่วงแพร่ระบาดเช่นกัน

3. ผู้บริหารและผู้สอน ในช่วงของการแพร่ระบาดผู้บริหารต้องประสบกับการบริหารจัดการที่ยาก เพราะต้องจัดการกับภาวะวิกฤติที่เกิดจากมาตรการของรัฐสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องการป้องกันไม่ให้เกิด การแก้ไขสถานการณ์ด้วยความรวดเร็ว การสื่อสารกับบุคคลทุกฝ่ายให้เข้าใจ จึงต้องเป็นนักสื่อสารที่ดี หรือหาคนที่มีความสามารถในการสื่อสารมาช่วยและมีทีมงานช่วยเหลือ ทั้งระหว่างที่เกิดวิกฤติและภายหลังวิกฤติ ส่วนผู้สอนต้องปรับกระบวนการเรียนการสอนเป็นออนไลน์ต้องหาเทคนิค วิธีการต่าง ๆ ในการสอนและพอสถานการณ์คลี่คลาย สามารถจัดการสอนในชั้นเรียนปกติได้ ผู้สอนก็ต้องเตรียมการสอนในแบบ New normal ดังนั้น ผู้สอนจึงได้รับผลกระทบทั้งด้านการเตรียมการสอน การวัดผล ประเมินผล เพราะต้องปรับเปลี่ยนและปรับปรุงให้เหมาะสม (ธัญญา ศรัทธารัตน์ธนา, 2564)

สรุป การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อด้านการเรียนการสอนเริ่มตั้งแต่สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เรียนและผู้สอน ตลอดจนผู้ปกครอง ทำให้เกิดการปรับตัวในการเรียนการสอนครั้งใหญ่เกิดขึ้นในระบบการศึกษา ทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอน ตลอดจนผู้ปกครองในทุกระดับชั้น ต้องเรียนรู้ในการใช้สื่อและเทคโนโลยีร่วมกัน ผู้เรียนไม่สามารถหยุดการเรียนรู้ได้ อีกทั้งทุกคนยังต้องอยู่ในสถานการณ์นี้อีกนาน ตราบใดที่เราไม่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดจากไวรัสโคโรนา 2019 ได้ จากข้อสังเกต ผู้สอนบางส่วนจะได้รับการอบรมในเรื่องการจัดการเรียนการสอนในช่วงแพร่ระบาดโดยการใช้เทคโนโลยีช่วยสอนแต่เป็นการอบรมออนไลน์เป็นส่วนใหญ่ ทำให้การฝึกปฏิบัติด้วยตนเองในการใช้เทคโนโลยีช่วยสอนได้ผลไม่เต็มประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้สอนบางกลุ่มเกิดความเครียด ส่วนผู้สอนบางกลุ่มที่พอจะปรับตัวได้ ก็สรรหาเทคนิค วิธีการเรียนรู้เข้ามาช่วยสอนให้น่าสนใจทั้งแบบออนไลน์และในชั้นเรียนปกติ

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในวิถีชีวิตใหม่

จากการหารือร่วมกันระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย องค์การอนามัยโลกประเทศไทย ยูนิเซฟ และ

เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง กำหนดใช้กรอบแนวทาง 6 มิติ ได้แก่ การดำเนินงานเพื่อความปลอดภัย การเรียนรู้ การครอบคลุมถึงเด็กด้อยโอกาส สวัสดิภาพและการคุ้มครอง นโยบายและการบริหารการเงิน ทำให้กระทรวงศึกษาธิการเสนอให้จัดการเรียนการสอนได้ 5 รูปแบบตามบริบทและความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา ได้แก่ On-line, On-air, On-demand, On-hand และ On-site ทั้งนี้ ในแต่ละรูปแบบมีรายละเอียดตลอดจนข้อดีและข้อจำกัดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (ธิษณา ศรัทธาธรรณา, อ้างแล้ว)

1. รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-line คือ การศึกษาที่เกิดขึ้นบนอินเทอร์เน็ต มักจะเรียกว่า "e-Learning" อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ออนไลน์เป็นเพียงส่วนหนึ่งของ "การเรียนทางไกล" ด้วยแรงกดดันและการกระตุ้นจากโรคระบาดที่ทำให้ทุกคนต้องเว้นระยะห่างกันในสังคมหรือ Social distancing เกิดขึ้น ดังนั้น ในวงการการศึกษาทั้งในไทยและต่างประเทศ จึงนำรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์มาประยุกต์ใช้ จัดเป็นการเรียนการสอนแบบสองทางแบ่งประเภทได้ ดังนี้

1.1 การเรียนการสอนผ่านแอปพลิเคชันการประชุมทางวิดีโอ เช่น Google Hangout meet, Zoom meeting, Schoology, WebEx, Microsoft Teams เป็นต้น ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนผ่านการประยุกต์ใช้โปรแกรมการประชุมวิดีโอทางไกล ที่ผู้สอนสามารถเตรียมและผู้สอนสามารถเห็นหน้ากันและกัน สามารถสอบถามได้ รวมทั้ง สามารถบันทึกไฟล์ลักษณะสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนย้อนหลังได้ รูปแบบการเรียนนี้ ผู้เรียนแอปพลิเคชันส่วนใหญ่ไม่มีค่าใช้จ่าย มีเพียงบางแอปพลิเคชันที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ถ้าใช้เกินเวลาที่กำหนด อย่างเช่น Zoom meeting เป็นต้น จากการศึกษาเรื่อง การใช้แอปพลิเคชันในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้านการฟังเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยสวนสุนันทา พบว่า แอปพลิเคชันสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี โดยแอปพลิเคชันที่ถูกนำมาใช้มากที่สุดคือ YouTube เพราะมีสื่อการสอนที่หลากหลายสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน รองลงมาคือ BBC Learning English เพราะสามารถฝึกฟังสำเนียงและการออกเสียงได้ ยังมีการศึกษาการใช้ Google classroom ในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า สามารถช่วยพัฒนาทักษะ การสื่อสารภาษาอังกฤษโดยเฉพาะการพูดของนักเรียนได้ นอกจากนั้นยังมีความสนุกสนานขณะ

เรียนด้วย และจากการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการสอนโดยอาศัยแอปพลิเคชันการอ่านออกเสียงด้วยระบบรู้จำเสียงพูดและเกมทายคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประเสริฐอิสลาม โดยใช้โปรแกรม Construct 2 และโปรแกรม Intel XDK การพัฒนาในด้านของ Speech recognition พัฒนาโดยใช้ Plugin speech recognition พบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพิ่มขึ้นหลังเรียน และสามารถกระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้ดี เพราะแอปพลิเคชันมีเสียงโต้ตอบ และมีสีสันที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า การเรียนผ่านแอปพลิเคชันนั้น ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของอุปกรณ์ในการเรียนของผู้เรียนด้วย ดังนั้น การเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์โดยผ่านแอปพลิเคชันที่ต้องคำนึงถึงได้แก่ จุดเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต อุปกรณ์การเรียนเช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต เป็นต้น และที่สำคัญอุปกรณ์ต้องเพียงพอสำหรับผู้เรียน

1.2 การเรียนการสอนด้วยรูปแบบ Massive Open Online Courses: MOOC เป็นรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเรียน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ และเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบสองทาง ที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ห้องเรียนมีขนาดใหญ่สำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา ประชาชนทั่วไปที่สนใจเข้าเรียนในสาขาที่ตนเองต้องการพัฒนา โดยมีองค์ประกอบ ได้แก่ วัตถุประสงค์การเรียนเนื้อหา และการยกตัวอย่างประกอบ เอกสารการสอนแบบออนไลน์ การตอบโต้แสดงความคิดเห็นระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การประเมินผลการเรียน และการทดสอบ เป็นต้น จากรายงานการวิจัยของการศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ของอุดมศึกษาไทย พบว่า การจัดการเรียนการสอนระบบนี้ ผ่านการรับรองของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการนำไปใช้และด้านการประเมินหลักสูตรจากการศึกษาเรื่อง สภาพการใช้ความต้องการในการใช้และความพึงพอใจในการใช้งานแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนในรายวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกชั้นปี รู้จักรูปแบบการเรียนการสอนและมีความต้องการใช้อยู่ในระดับมากและผลความพึงพอใจหลังการใช้ในระดับมากเช่นกัน อย่างไรก็ตามจากการสังเกต การเรียนการสอนรูปแบบนี้มี ใช้

ในระดับอุดมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ เพราะผู้เรียนต้องมีวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเองดี ทั้ง การเข้าเรียน การสอบ เพราะเป็นการเรียนการสอนออนไลน์ในห้องขนาดใหญ่ ผู้เรียนต้อง เอาใจใส่และคอยติดตามด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ความรับผิดชอบและมีวินัยใน ตนเองจึงเป็นเรื่องสำคัญของกลุ่มผู้เรียน

1.3 การเรียนและการสอนด้วยรูปแบบ Modular Object Oriented Dynamic Learning Environment (Moodle) เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบสองทาง โดยจัดการ เรียนการสอนในระบบออนไลน์ให้มีบรรยากาศเหมือนเรียนในห้องเรียน หรือเรียกว่า LMS (Learning Management System) หรือระบบจัดคอร์สการเรียนการสอน CMS (Course Management System) ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต สำหรับสถาบัน การศึกษา หรือครู ใช้เพื่อเตรียมแหล่งข้อมูล กิจกรรม และเผยแพร่แบบออนไลน์ผ่าน อินเทอร์เน็ต หรืออินทราเน็ต สามารถนำไปใช้ได้ทั้งองค์กรระดับ มหาวิทยาลัย โรงเรียน สถาบัน หรือครูสอนพิเศษ โดยไม่มีค่าใช้จ่าย จากงานวิจัย การใช้โปรแกรม Moodle ในการ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสวนดุสิต พบว่า ผลการประเมินคุณภาพของการใช้โปรแกรม Moodle ในการ พัฒนาการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในภาพรวมมีคุณภาพระดับดี ผลสัมฤทธิ์หลัง การเรียนโดยใช้โปรแกรมสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนการเรียนและนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการ เรียนอยู่ในระดับมากจากการสังเกตการเรียนและการสอนด้วยรูปแบบ Moodle มีการใช้ทั้ง ในโรงเรียนและสถาบันการศึกษา โดยส่วนใหญ่ใช้ในรูปแบบการเรียนเสริมในรายวิชาต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังมีการจัดอบรมการใช้งานให้ผู้สอนในทุกกลุ่มวิชา ดังนั้น จึงพบบทเรียนใน รูปแบบ Moodle เกือบทุกกลุ่มวิชา ที่สำคัญผู้เรียนสามารถเข้าใช้งานได้โดยไม่ต้องเสีย ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ในกรณีที่เรียนในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา เพราะเป็นการเข้าใช้งาน ผ่านระบบอินทราเน็ตขององค์กรนั้น ๆ โดยตรง

2. รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-air ผ่านระบบสื่อสารช่องทางหลักโดยส่ง สัญญาณครูผู้สอนต้นทางมาจากโรงเรียนวังไกลกังวล หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์จัดเป็น การเรียนการสอนที่มีการสื่อสารทางเดียว แต่ในภาวะการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ถือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้แม้จะไม่สามารถเรียนที่โรงเรียน อีกทั้ง เป็นการใช้สิ่งที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีช่องทางการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 Digital e-Learning ส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม (DLTV) ผ่านดาวเทียมไทยคม ระบบ KU-band ช่อง 186-200 ออกอากาศ 15 ช่อง (DLTV 1-15) ตลอด 24 ชั่วโมง ผ่านทางทีวีดิจิตอล (DLTV) และยังสามารถเข้าระบบอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ www.dltv.ac.th โดยเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นอกจากนี้ ยังสามารถรับชมผ่านแอปพลิเคชัน DLTV (DLTV application) บนมือถือหรือแท็บเล็ตได้ด้วย เหมาะสำหรับนักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครองและประชาชนโดยทั่วไป เพราะสามารถชมรายการได้ทุกที่ทุกเวลา ชมได้ทั้งรายการสดและเลือกชมย้อนหลัง

2.2 OBEC content center สถานีโทรทัศน์การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นชุดโปรแกรมและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ครบวงจรของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อรองรับการให้บริการแพลตฟอร์มการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับระบบ Digital e-Learning สามารถรับชมผ่านทางทีวีดิจิตอล นอกจากนี้ ยังสามารถเข้าถึงได้จาก www.obectv.tv โดยเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และยังมีสื่อสนับสนุน เช่น Tutor ตัวฟรี.com, e-Book สำหรับนักเรียนอีกด้วย

โดยในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัส-19 สถานศึกษาได้จัดทำคู่มือการเข้าเรียนตามช่องทางผังรายการแจ้งแก่ผู้ปกครองช่วยดูแลบุตรหลานร่วมกันด้วย นอกเหนือจากการติดต่อและประสานงานจากครูผู้สอนแล้ว จากการศึกษาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า การจัดการศึกษาทางไกลสามารถเข้าถึงนักเรียน รวมทั้ง ประชาชนผู้สนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมในจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วในชนบทที่ห่างไกล ในสถานศึกษาที่อยู่พื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร บนเขา บนดอย บนเกาะ ลักษณะต่างกันในแต่ละพื้นที่ ส่วนในด้านคุณภาพนั้น การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้รับความรู้และเรียนได้เท่าเทียมกับนักเรียนในเมือง รวมทั้ง ยังส่งเสริมการศึกษา ในระบบ นอกโรงเรียนและตามอัธยาศัยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) อย่างไรก็ตาม จากการตั้งข้อสังเกต ปัญหาการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของแต่ละสถานศึกษา จะเป็นด้านงบประมาณ ด้านอุปกรณ์และสื่อ รองลงมา คือ ด้านบุคลากรและด้านการบริหารจัดการ และควรมีแนวทางที่ควรดำเนินการ คือ การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูผู้สอนทั้งทางด้านเทคโนโลยีและการเตรียมการสอน การวัดผลประเมินผล ให้สอดคล้องกับการเรียน

จากต้นทาง นอกจากนี้ ยังควรมีการจัดงบประมาณเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์เพื่อรองรับการเชื่อมต่อสัญญาณที่มีประสิทธิภาพ มีการระบบซ่อมบำรุงอย่างต่อเนื่องและการรวมกลุ่มจัดตั้งเครือข่ายโรงเรียนที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมและศึกษาดูงานโรงเรียนในเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อีกทั้ง ควรมีการสรุปการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม

3. รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-demand เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนได้สำรวจปัญหาและอุปสรรคของผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม จากนั้น ผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนบนพื้นฐานและข้อจำกัดของผู้เรียนในเขตบริการของแต่ละสถานศึกษาดังนั้น รูปแบบการเรียนรู้จะหลากหลายและแตกต่างกันในแต่ละสถานศึกษา เช่น กลุ่มผู้เรียนที่พร้อมและสามารถเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันทางการศึกษาต่าง ๆ ที่มีชุดโปรแกรมในจัดทำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ให้ครูผู้สอนใช้งาน หรือเป็นคลังที่รวบรวมบทเรียนสำเร็จรูปต่าง ๆ สำหรับเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนจะสามารถเลือกใช้เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันเหล่านั้นร่วมกันในการเรียนการสอน ทั้งนี้ สามารถเรียนผ่านอุปกรณ์ อาทิเช่น คอมพิวเตอร์พกพา (Notebook) โทรศัพท์มือถือ (Mobile phone) หรือสมาร์ทโฟน (Smart phone) และแท็บเล็ต (Tablet) เป็นต้น หรือเรียนผ่านทางโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมในช่องทาง www.dltv.ac.th หรือผ่านทางสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเพื่อการศึกษา OBEC channel กล่าวได้ว่า การเรียนรูปแบบ On-demand นี้เป็นการจัดการเรียนการสอนบนพื้นฐานปัญหาและข้อจำกัดของผู้เรียนที่แตกต่างกันไปในแต่ละสถานศึกษา ซึ่งถือเป็นสิ่งที่ดีมาก เพราะเป็นการคำนึงถึงพื้นฐานของผู้เรียนตลอดจนครอบครัวที่มีความแตกต่างกัน แต่เพราะการเรียนรู้ไม่สามารถหยุดชะงักได้ ผู้สอนตลอดจนสถานศึกษาจึงต้องหาวิธีการหรือการบริหารจัดการที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนด้วย

4. รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-hand เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยครูจัดทำเอกสาร ใบงาน แบบฝึกหัด คู่มือและชุดกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน โดยจัดทำให้เข้าใจง่าย พร้อมมีคู่มือแนะนำนักเรียนและผู้ปกครอง ซึ่งโรงเรียนจะมีการจัดส่งเอกสารต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนถึงบ้านและมีการติดตาม ประเมินผลโดยครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง เพราะบางพื้นที่ห่างไกล ไม่สามารถรับสัญญาณอินเทอร์เน็ต บางพื้นที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้และบางพื้นที่ครอบครัวขาดอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการเรียนของบุตรหลาน การจัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้ ผู้สอนจะเข้าไปให้คำแนะนำผู้เรียนถึงที่บ้านและจะเก็บใบความรู้ของสัปดาห์ก่อน ๆ กลับมาด้วย

หากผู้เรียนหรือผู้ปกครองไม่เข้าใจในเนื้อหาที่สามารถสอบถามจากผู้สอนได้โดยตรง จากข้อสังเกต การเรียนการสอนรูปแบบนี้เป็นการเรียนการสอนที่เข้าถึงและเข้าใจทั้งผู้เรียนและผู้ปกครอง มีการสำรวจปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนความพร้อมในเบื้องต้นของผู้เรียนแต่ละคน ผู้สอนมีความเสียสละและความอดทนในการลงพื้นที่เพื่อต่อยอดการเรียนรู้ของลูกศิษย์ ดังจะเห็นจากภาพข่าวทางโทรทัศน์หรือทางสื่ออื่น ๆ ที่ผู้สอนมีการเดินทางเข้าเยี่ยมผู้เรียนถึงที่บ้านพร้อมทั้งอธิบายทำความเข้าใจแก่ผู้เรียนและผู้ปกครองถึงใบความรู้และเอกสารประกอบการเรียนที่ผู้สอนนำไปมอบให้ผู้เรียนถึงที่บ้าน

5. รูปแบบการเรียนการสอนแบบ On-site เป็นการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติในพื้นที่ปลอดภัย แต่ให้มีมาตรการในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตามที่ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) ได้ประกาศไว้ เช่น การวัดอุณหภูมิ ก่อนเข้าสถานศึกษาหรือชั้นเรียน การเว้นระยะห่างทางสังคม พื้นที่ห้องเรียนมีความกว้าง สามารถจัดที่นั่งแบบเว้นระยะห่างได้จำนวน 20-25 คนในห้องเรียน เป็นต้น ทั้งนี้การบริหารจัดการให้เข้าเรียนในชั้นเรียนจะขึ้นกับจำนวนของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่ที่มีความปลอดภัย

จากการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ On-site เป็นการเรียนการสอนปกติ ผู้เรียนมีโอกาสดูถามข้อสงสัย ขณะเดียวกันผู้สอนก็ได้เห็นพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนและคอยแนะนำ ชี้แนะอย่างใกล้ชิดในชั้นเรียน ซึ่งนับว่าดีที่สุดในรูปแบบการเรียนการสอนทั้งหมด ส่วนอีกรูปแบบเป็นการเข้าเรียนเป็นกลุ่มขนาดเล็กในชั้นเรียนสลับกับการเรียนด้วย On-line และ On-air ในบางพื้นที่ เรียกได้ว่าเป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blend learning) สำหรับในมุมมองของผู้เขียนที่สอนภาษาอังกฤษโดยตรง เห็นว่า การสอนแบบผสมผสานถือว่าตอบโจทย์ของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในภาวะการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 เพราะสำหรับการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับผู้เรียนในประเทศไทย จำเป็นต้องอาศัยสื่อการสอนและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยขณะที่สอนเป็นปกติอยู่แล้ว เช่น การฟัง การพูดและการอ่านออกเสียง สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบผสมผสานเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียน Generation Z พบว่า ในการเรียนแบบผสมผสานวิชาภาษาอังกฤษนั้น ในห้องเรียนจะเหมาะกับการสอนแบบบรรยายที่จำเป็นต้องมีการฝึกทำกิจกรรมทันที ซึ่งในห้องเรียนยังเหมาะกับการอภิปราย

กลุ่ม กิจกรรมที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน การให้คำปรึกษากับผู้เรียนเป็นรายบุคคล การทำงานกลุ่ม และการทดสอบ ในขณะที่การเรียนแบบออนไลน์จะเหมาะสมกับการศึกษาคำศัพท์ โครงสร้าง ไวยากรณ์ การใช้ภาษา ฝึกทักษะภาษาต่าง ๆ และการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเป็นวิธีการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาภาษาอังกฤษให้สามารถฝึกและพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนได้

บทสรุป

การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 เกิดผลกระทบต่อระบบการศึกษาทั่วโลก ทำให้ผู้เรียนผู้สอนตลอดจนผู้ปกครองต้องปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิตแบบเดิม ๆ เป็นการใช้ชีวิตในวิถีชีวิตใหม่ และเกิดวิถีใหม่ทางการศึกษา อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนต้องดำเนินต่อไป เพราะผู้เรียนเป็นกำลังสำคัญและอนาคตของประเทศต่าง ๆ พวกเขาต้องเข้าสู่เวทีการแข่งขันในชีวิตจริงในเรื่องของการทำงาน คนที่มีความพร้อมในทักษะวิชาชีพและทักษะทางภาษาอังกฤษจะมีความได้เปรียบในการสมัครเข้าทำงานมากยิ่งขึ้น ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ นวัตกรรมและวิจัยโดยผ่านความเห็นชอบของ ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) จึงได้ประกาศให้มีการจัดการเรียนการสอนในทุกรายวิชาของแต่ละสถานศึกษาออกมาใน 5 รูปแบบ ได้แก่ On-line, On-air, On-demand, On-hand และ On-site โดยทั้งนี้ให้คำนึงความปลอดภัยของผู้เรียนและผู้สอนตลอดจนความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ ที่สถานศึกษาตั้งอยู่เป็นสำคัญ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงดำเนินไป 5 รูปแบบตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ นวัตกรรมและวิจัยโดย ทั้งนี้ พบว่า แต่ละรูปแบบมีข้อดีและข้อจำกัดแตกต่างกันไป เพราะปัจจัยสำคัญอยู่ที่ผู้เรียนและผู้สอน ผู้เรียนต้องเรียนรู้และพยายามปรับตัวกับวิธีการเรียนที่ต่างจากการเรียนปกติในชั้นเรียนให้ได้ ต้องมีวินัยในการเรียน และต้องมีอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่เหมาะสมระหว่างเรียนอีกด้วย ซึ่งบางครั้งครูไม่สามารถสนับสนุนบุคลากรของตนเองได้อย่างเพียงพอ ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาเกิดขึ้นในบางพื้นที่ ในส่วนของผู้สอนเองก็ต้องเรียนรู้การเตรียมการสอนที่ต้องใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ มีบทบาทเป็นอย่างมากในการเข้ามาช่วยให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ผู้สอนต้องพิจารณาฐานะของผู้เรียนด้วยว่าสื่อประเภทไหน และ

วิธีการสอนแบบไหนถึงจะเหมาะสมที่สุดกับแต่ละช่วงวัย เพราะการรับรู้และความรับผิดชอบต่อการเรียนของแต่ละช่วงวัยมีความแตกต่างกัน ส่วนการประเมินผลนั้น การประเมินไม่ใช่ประเมินการเรียน แต่เป็นประเมินผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับและสามารถนำไปปรับใช้ต่อไปได้ในอนาคต อย่างไรก็ตาม หากในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณให้ผู้สอนได้มีโอกาสเรียนรู้ฝึกอบรมจากผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อและเทคโนโลยีช่วยสอนอย่างต่อเนื่อง (Continuous Professional Development: CPD) เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นในระยะยาวต่อไป เพราะเราอาจเผชิญกับการแพร่ระบาดของโรคต่าง ๆ ได้โดยไม่คาดคิดในอนาคต ดังนั้น ทุก ๆ สถานศึกษาจึงต้องมีแผนผังการจัดการศึกษาและการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์ และประการสำคัญที่สุด คือ ทุกคนต้องตระหนักรู้ ยอมรับและปรับตัวในการใช้ชีวิตแบบวิถีชีวิตใหม่และวิธีการศึกษาใหม่ที่เกิดขึ้นด้วย

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *แบบฝึกประกอบการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนภาษาอังกฤษ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กาญจนาพร รุจิโณม. (2561). การสื่อสารภาษาอังกฤษของคนไทยกับการดำเนินชีวิตใน ศตวรรษที่ 21. *วารสารศิลปการจัดการ*, 2(3), 199-210.
- ธิษณา ศรัทธรัตน์ธนา. (2564). การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในวิถีชีวิตใหม่ใน บริบทการศึกษาของประเทศไทย. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*, 20(3), 1-15.
- เบญจวรรณ พงศ์มัทวาน. (2544). *การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูด ภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเจ็ดยอด อำเภอเมือง เชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2557). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2567*. สืบค้น 22 มิถุนายน 2567, จาก <http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx>.
- สมยศ เม่นแยม. (2542). *คู่มือครู ครูไทยสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.
- สลิสยา ยุกตะนันท์. (2560). *ชาวไทยทักษะภาษาอังกฤษแยะ อันดับ 53 จาก 80 ประเทศ*. สืบค้น 3 ตุลาคม 2561, จาก <https://www.voicetv.co.th/read/538570>

สิริภาณณ์ ทองมาก. (2564). การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษในยุคความปกติใหม่. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*, 5(2), 182-207.

Krashen, S.D. (1995). *The Natural Approach Language Acquisition in the classroom*. London: Prentice Hall Europe.